

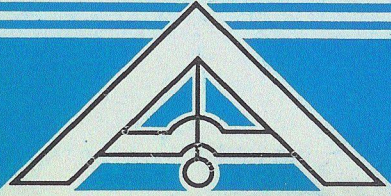
TESVİYE

MASONLAR İÇİN AYLIK DERGİ

YIL: 1

EYLÜL 1992

SAYI: 2

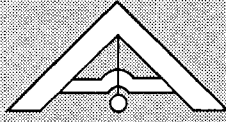

BÜLENT ÇETİNOR

BODRUM LOCASININ GEÇİCİ MABEDİ

"DIŞTAN GÖRÜNÜŞ"

TESVİYE

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ AYLIK DERGİSİDİR

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına
İmtiyaz sahibi : **Suha AKSOY**

Yazı İşlerini fiilen idare eden : **Celil LAYIKTEZ**

NURUZİYA SOKAĞI 27, BEYOĞLU - İSTANBUL TEL.: 249 24 51
DERGİDE ÇIKAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.
ÜYELERE MAHSUSTUR. PARA İLE SATILMAZ

CİLT : 1

SAYI : 2

EYLÜL 1992

İÇİNDEKİLER

2. Önsöz.....	Celil LAYIKTEZ
3. Eski Mason Dergileri.....	Suha UMUR
5. Düzenli Masonluk Notları.....	Tamer AYAN
8. Sanatçı Kardeşlerimiz.....	Sinan GÜRMEN
11. Zamanın Özü.....	Uğur KAYIN
13. Uzak Doğu Gezi Notları.....	Selim TALU
15. "Hür Mason" Teriminin Kökeni Hakkında.....	Adnan BALKANLI
16. "İnsanlık İdealinde Bilimsel Noktalar" Yok'dan Var'a.....	R. Ruşen DORA
18. Dış Temaslar İçin Kılavuz II
Din, Irk, Politika ve Masonik Ziyaret.....	Celil LAYIKTEZ
21. Merak Ettikleriniz.....	Tesviye
24. Masonların Dünyasında Bir Gezinti.....	Tesviye

KAPAK RESMİ

Arşivimizden bir önlük

ÖNSÖZ

Dergimizin ilk sayısı 2500 adet basılmış ve kısa zamanda tükenmiş olduğundan, ikinci sayısını 4000 adet olarak planladık.

Tarafımıza yazı yollayanlara teşekkür ederiz. Ricamız, konferans özetlerinin 2-3 sayfayı geçmemesi ve yazı dilinde olmasıdır. Yazıların orjinalliği de olmalıdır. Sevgi, insanlık, kardeşlik, zaten uyulması gereken kavramlar olup, loca içi konferanslara sık sık malzeme olmaktadır. Dergimizde ise, mümkün mertebe, merakı uyandıran, tarihi, olayları yansıtan, esprili yazıları tercih edeceğiz. Masonik seyahat izlenimlerinizi, resim, karikatür, diploma, davetiye, tersimat gibi eski belgelerinizi, dergimizin "Merak Ettikleriniz" bölümü için sorularınızı, vâdilerden ve kardeşlerimizden haberleri ve tabiatıyla, eleştirilerinizi bekliyoruz.

Dergimizin yayın işleri komitesi, 10 Temmuz 1992 günkü toplantısında, aşağıda belirtildiği şekilde saptanmıştır. (Alfabetik sırayla):

<i>Hüseyin Dilek Akarlı (İzmir)</i>	<i>Oryal Güventürk</i>
<i>Yavuz Aksel</i>	<i>İsmail İşmen</i>
<i>Gürkan Aktoluğ</i>	<i>Celil Layiktez</i>
<i>Reşit Ata</i>	<i>Yusuf Nomal</i>
<i>Adnan Balkanlı (Ankara)</i>	<i>Önder Öztürel</i>
<i>Üner Birkan (İzmir)</i>	<i>Suha Umur</i>
<i>Algun Çifter (Bursa)</i>	<i>Gülçin Yücel</i>
<i>Sinan Gürmen</i>	

Bu sayının hazırlanmasında özel emeği geçen, tashihat için Gülçin Yücel Hanıma; Arşivimizden kapak fotoğrafı için, Suha Umur ve İsmail İşmen; bulmaca için Sinan Gürmen; Bodrum Locası dergimize özel sulu boya resmi için Bülent Çetinor; dizgi ve baskı işleri için de Yavuz Aksel K.lerimize teşekkür ederim.

Celil LAYIKTEZ

ESKİ MASON DERGİLERİ

Suha UMUR

Memleketimizdeki ilk Mason dergisi, "Türk Yükseltme Cemiyeti" (Büyük Maşrık) adına çıkarılan Büyük Şark adındaki dergidir. İki ayda bir çıkması kararlaştırılan dergi, 1931 senesinin Nisan ayında yayın hayatına başlamıştır. 1935 senesine kadar, pek muntazam olmayan bir şekilde, 19 sayısı yayınlanan dergi, aynı sene, Ekim ayında Türkiye'de Masonluğun kapatılması üzerine yayın hayatına son vermek mecburiyetinde kalmıştır.

Her sayısı 32 ilâ 48 sayfa olan ve içinde masonlukla ilgili yazılar, masonlukla ilgili iç ve dış haberler bulunan derginin Yazı işleri müdürü, ilk iki sayıda Kâzım Nâmi Duru K. sonrakilerde ise Mehmet Ali Haşmet Kırca K. idi.

Derginin 1. sayısının kapağında, tevzi ve müracaat adresi olarak "Beyoğlu, Polonya Sokağı, No.25" yazılı iken 7. sayıdan itibaren, **Polonya Sokağı** adı, **Nuruziya Sokağı** olarak değiştirilmiştir.

Filhakika, mabetlerin bulunduğu 25 numaralı bina 1928 senesinde satın alındığı zaman bugünkü Nuruziya adı bu sokağa daha sonra, Mason lokalinin bu sokakta olması sebebi ile verilmiştir. Bu konuda Kemalettin Apak K. şunları söylemektedir: "Bina satın alındıktan bir müddet sonra da İstanbul Belediyesindeki Biraderlerin cemilekâr bir hareketiyle, lokalimizin bulunduğu sokağın ismi değiştirilerek, Polonya sokağı yerine Nur ve Ziya sokağı adı verilmiş ve levhası asılmıştır" (Sh. 81). Apak K. bu değişikliğin tarihini bildirmemektedir. Dergi kapağındaki adreslerden Sokak ismindeki değişikliğin Nisan-Mayıs 1932 tarihinde yapılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Birinci sayıda, Büyük Şark imzası ile Kâzım Nâmi Duru K. "Niçin çıkıyoruz?" başlıklı yazısında şöyle demektedir:

Vicdanî hürriyet ve insanî fazilet için çalışmayı şiar edinmiş bânilerin nâciz muakkiplerinden başka bir şey olmak istemediğimiz için, sâymizi muşahhaslandırmak, hizmetlerimizi benî nev'imize teşmil etmek emelini besliyoruz.

"Büyük Şark" mecmuası bu emeli tahakkuk ettirebilmeye çalışmak arzusu ile çıkıyor. Bizimle hemmefkûre olanların feyzini çoğaltmak, olmayanları da insanî fazilete imâle edebilmek için uğraşacaktır. Belki bu, bir iddia sayılır. Hayır... Biz hiç iddiakâr değiliz, daima naçizane ve mütevaziane çalışmayı bilenlerdeniz; fakat ne olursa olsun, her birimizin vazifemiz büyük acimize bakmayarak insanlık binasına, velev karınca kadar, bir harç taşımak veya bir taş koymaktır.

Mecmuamız, isminden de anlaşılacağı üzere, şarktan aldığı nur ve ziya ile insanî şuurunu tenvir etmekten başka bir şey istemiyor. Her nur sahibi onu kendinden sayarsa ne bahıyarlık!

Uzun söze ne hacet... Ne olduğumuz ve ne olacağımız eserlerimizle belli olacaktır. Çünkü;

Mâhiyeti isbat eden asar-ı ameldir."

* * *

Memleketimizde çıkan ikinci Mason Dergisi, **Türk Mason Dergisi** adını taşımaktadır. Üç ayda bir çıkması kararlaştırılan dergi, 1951 senesi Ocak ayında, Masonluk yeniden çalışmalarına başladıktan iki buçuk sene sonra yayın hayatına başlamıştır. 1951 senesinin Ocak ayında Büyük Loca, "Türkiye Yüksek Şûrasına bağlı Büyük Mahfel" adı ile kurulmuş fakat henüz faaliyete geçmemiş idi. Yüksek Şûra o tarihlerde her şeye hâkim olduğundan dergi de "Türkiye Mason Derneği", yani Yüksek Şûra o tarihlerde her şeye hâkim olduğundan dergi de "Türkiye Mason Derneği", yani Yüksek Şûra adına çıkmakta idi.

1966 senesinde Masonluğun bölündüğü tarihte Temmuz 1966 tarihli sayı ile 63. sayıya ulaşmıştı.

Her sayısı 64 sayfa olan ve içinde masonlukla ilgili yazılar, masonlukla ilgili iç ve dış haberler bulunana derginin imtiyaz sahibi Mim Kemal Öke K. idi. M. Kemal Öke K.in 1955'te ölümü üzerine, imtiyaz sahibi Türk Mason Derneği olmuştur. Derginin yazı işleri müdürlüğünü sırası ile Sinan Korle (1951-1953), Muhiddin Celâl Duru (1953-1960) ve Hâmit Ören (1960-....) Kardeşler yapmışlardır. Dergideki kayıtlardan anlaşıldığı üzere dergi idarehanesi Siraselvilerde Ayla apartmanını üçüncü katında iken Ekim 1952'den sonra Tepebaşı 111 numaraya nakletmiştir.

Filhakika, 1948'deki uyanışta Siraselvilerde Safiye Ayla'ya ait "Ayla" apartmanının 3. katı kiralanarak çalışmalara bu mahalde başlanmıştı. Daha sonra Tepebaşındaki 111 numaralı bina satın alınarak Mason lokali olarak düzenlendi ve Ekim 1952 tarihinde oraya nakledildi.

Derginin birinci sayısında "Bu Mecmua Niçin Çıkıyor?" başlıklı makalede şöyle söylenmektedir:

"Bu mecmua, Türk Masonları tarafından, Masonluk fikirlerini yaymak maksadıyla çıkarılıyor. Masonluk fikirleri, Masonlar kadar, münevver vatandaşlar için de yabancı fikirler değildir.

.....

Maşonlar insanları ayıran değil, birleştiren vasıflara bağlı, bu gayeye giden yolun yolcularıdır. Onun için bu mecmuada ne politikaya, ne çeşitli iktisadî sistemlere, ne dine, ne dinsizliğe ve benzerlerine ait yazılara tesadüf edilmeyecektir. Bu mecmuada ileri sürülecek insanlık fikirleri daima memleketin yüksek menfaati ile muvazî olacaktır.

Bizim topluluğumuza fayda vermeyecek mücadele ve münakaşalarla da münasebetimiz yoktur. Aleyhimizdeki neşriyata cevap verecek değiliz. Bu nevi neşriyat, eğer hususi bir maksada müstenit değilse, hakikatin ışığı altında erimeye mahkûmdur. maksatlı neşriyat karşısında ise lâkayt kalmak şartımızdır.

Bu mecmuayı takip edecek Kardeşlerimizden, münevver vatandaşlarımızdan daha iyi, daha güzel, daha ileri bir dergi için ikaz bekleriz. Her yeni ve taze fikir Masonluk için daima makbuldür."

* * *

Önümüzdeki sayıdan itibaren bu sayfalarda "Büyük Şark" ve Türk Mason Dergisi"nden bazı yazıları yayınlayacağız.

DÜZENLİ MASONLUK NOTLARI

Tamer AYAN

Masonluk, ahlâki ve manevî değerlere bağlı **erkeklerden** oluşan saf ve kadim bir **Kardeşlik** kurumudur. Öğretilerinin temellerini oluşturan, yüce ahlâk ilkeleri, toplumsal erdemler ve evrensel Kardeşlik sevgisi, sembolik ve alegorik olarak, operatif Masonların töreleri ve avadanlıklarından da esinlenen, ritüellik dramalarla aktarılır.

Mason olabilmek ve üyeliği sürdürürebilmek için zorunlu şart bir **Yüce Varlık**'a inanmaktır. Masonluk, bu şartı sağlamaları ve iyi ahlâklı olmaları kaydıyla, her din ve ırktan **erkeklerle** açıktır.

Masonlar **Yüce Varlık** için genişik ortak sıfatlar kullanırlar. Bunların en yaygını **Evrenin Ulu Mimarı**'dır. E.: U.: M.:, her Masonun kendi din ve inancındaki Tanrısını simgeler. Bu ortak terimin amacı, farklı dinlerdeki Masonların kendi özel Tanrı adlarının kavram karmaşası ve tartışması çıkarılmasını önlemek ve her Masonun kendi inandığı Tanrısına bağlılığını sürdürmesini sağlamaktır. Her

Masonun tanrısı, inandığı dinin tanrısıdır. Bundan başka ayrı veya özel bir ortak Mason tanrısı yoktur. Masonlar, aynı **Yüce Varlık**'a saygıda birleşirler. **Yüce Varlık**, Masonların kendi kişisel inançlarında hep **Ulu ve En Yüce**'dir.

Masonluk din değildir. Din yerine geçebilecek bir doktrin de değildir. Toplantılarda dinsel konuşma ve tartışma yapılması **yasaktır**. Bu nedenle, hiçbir teolojik doktrin gelişmesine izin vermez. Kendine özgü hiçbir inanç sistemi getirmez. Ama, bütün Masonların bir **Yüce Varlık**'a inanmalarını; dinsel ibadet şekline karışmamakla birlikte, kişisel inançlarını sürdürmelerini ve Tanrıya karşı ödevlerini yerine getirmelerini ister. Masonluğun ahlâki öğretileri bütün dinler için geçerlidir. Masonluğun dinlerden temel farkı, dinsel kriterleri olmaması ve kutsal görevler yüklememesidir.

Kutsal Yasa Kitabı, her Masonun kendi kişisel inancının **Kutsal Kitabı**'na, Masonlar tarafından verilen konsensüs sıfattır. Ayrıca bir

Masonik kutsal kitap yoktur. **Kutsal Yasa Kitabı**, Masonik toplantılarda daima açık olarak hazır bulundurulur.

Masonlar, kendi kişisel inançlarının Kutsal Kitabı üzerine yemin ederler ve yükümlülüklerini alırlar. Yemin, Masonik ilkelere uymak ve tanışma modlarını gizli tutmak yükümlülüğünü kapsar. Masonluğun sırları üyelerinin tanışma modlarıdır. Yemin, şeref ve namus moral değerlerini temel alır. Yeminin tutulmaması halindeki yaptırımlar tamamen sembolik ve manevidir.

Masonluğun temel ilkeleri: **Kardeşlik Sevgisi**, **Yardım**, **Hakikat**'tir. **Kardeşlik Sevgisi**, Masonlar diğer Masonları Kardeş bilir ve sever, düşüncelerine hoşgörü ve saygı gösterir, anlayışlı ve nazik davranır; **Yardım**, Masonlar sadece birbirlerine değil, bütün insanlara hem kişisel gönüllü çalışmalarla ve hem de müşfik hizmetlerle yardımcı olur; **Hakikat**, Masonlar **hakikat**'i arar ve yüce ahlâk ilkelerini kendi yaşamlarına uygulamaya uğraşır, şeklinde tarif edilir. Masonik yardımın asıl göstergesi sayılan **şefkat** ilkesi, Masonların, çok eskilerden beri, Mason olup olmadığına bakmaksızın, yetimlerin, öksüzlerin, dulların, hastaların, çaresizlerin, yaşlıların ihtiyaçları ile yakından ilgilenmesidir. Bu müşfik yardımseverlik, kurumsal olduğu kadar, yerel veya

ulusal yardım kuruluşları eliyle de yürütülür.

Masonluk gizli bir kuruluş veya dernek değildir. Masonluğun tüzükleri, yönetmelikleri ve üye listeleri, yasaların ve resmî makamların denetimine her zaman açıktır. Masonluğun hiçbir amacı ve ilkesi de gizli değildir. Masonluk, birçok benzeri kulüp veya dernek gibi, üye olmayanlara kapalı bir kuruluştur. Bu nedenle, sadece üyesi Masonları ilgilendiren iş ve konuları içeren toplantı ve törenleri özeldir. Masonlar, ancak gerekli olduğu takdirde, kendilerinin Mason olduğunu açıklamakta serbesttirler ve bundan da şeref duyarlar. Masonluğun sırları, üyeler içinde gizli tutulan geleneksel tanışma modlarıdır.

Masonluk üyelerinden ülkelelerinin yasa ve geleneklerine bağlı ve saygılı olmalarını ister. Masonluğun hiçbir ilkesi veya kuralı, Masonların, kendilerine, evlerine, işlerine ve vatanlarına karşı görev ve sorumlulukları ile çelişmez. Aksine, Masonları, kişisel ve toplumsal yükümlülük ve sorumluluklarını tam olarak yerine getirmeleri için teşvik eder. Masonluk siyaset dışıdır. Toplantılarında **politika** konuşmak **yasaktır**.

Masonların vatanlarına ve milletlerine karşı olan görev ve borçları, diğer Masonlara karşı olan yükümlülüklerinden önce ge-

lir. Masonlar, kanunlara ve devletlerine içten bağlı iyi vatandaşlardır.

Masonlukta, düşünce, emek, iş ve aile de kutsaldır. Masonluk, Masonların zamanını veya parasını alarak veya başka şekilde özçıkartlarına aykırı davranmaya yönelterek, ailelerine, işlerine veya diğer ilişkilerine zararlı olamaz. Masonun, işi ve ailesindeki olumsuzluk veya başarısızlığının Masonluğun etkisiyle olduğunun kanıtlanması halinde, bu olayın mutlaka önemle incelenmesi ve derhal giderilmesi gerekir. Çünkü, böyle bir durum Masonluğun yapısı ve ruhu ile bağdaşmaz.

Bir Masonun, üyeliğinin verdiği imtiyazı, kendisinin veya başkasının, iş, meslek veya kişisel çıkarı için kullanması **yasaktır**. Böyle bir davranış Masonluğun yasalarına ve giriş şartlarına tamamen aykırıdır. Bu temel kurul Masonlara defalarca tekrarlanarak öğretilir. Bu nedenle, hiçbir Mason bu **yasağı** bilmemezlikten gelemez. Aksine davranan Mason cezalandırılır; hatta, üyelikten çıkarılır. Onur kırıcı veya yasa dışı eylemi olan bir Masonu korumaya kalkışmak da, Masonik yasa ve kurallara göre **yasaktır**.

Masonluk, düzenli bağımsız Büyük Localar tarafından sürdürülür. **Türkiye Büyük Locası** da, bu bağımsız ve düzenli obediyan-

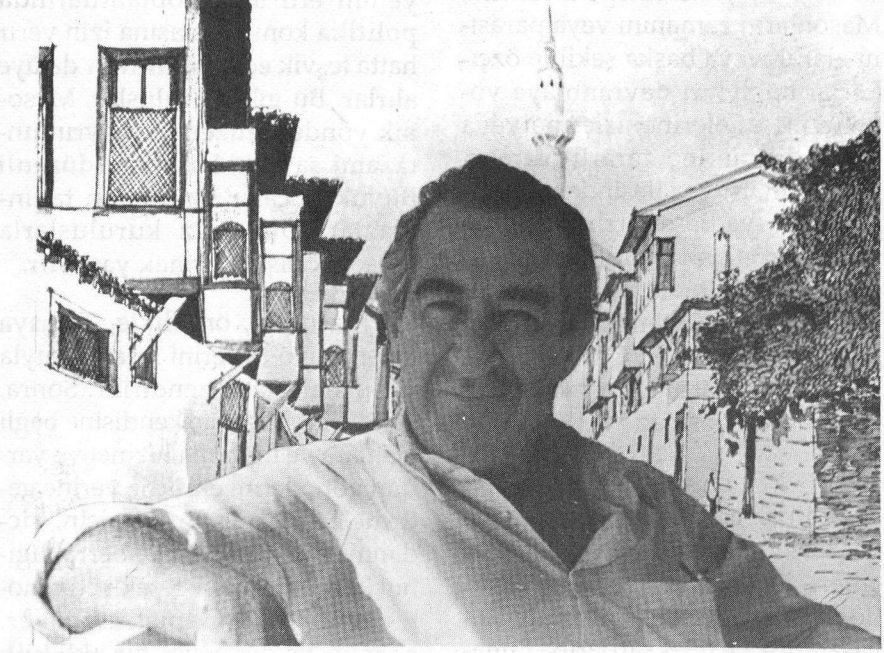
lardan biridir. Bazı Büyük Localar ve sözde-masonik kuruluşlar, bir Yüce Varlık'a inanma şartını kabul etmez; toplantılarında **Kutsal Yasa Kitabı** bulundurmaz ve üzerine yemin ettirmez; toplantılarında **politika** konuşulmasına izin verir hatta teşvik eder; **kadınları** da üye alırlar. Bu gibi kuruluşlar, Masonik yönden **düzensiz** (gayrimuntazam) sayıldıklarından, **düzenli** Büyük Localar tarafından tanınmazlar. Düzensiz kuruluşlarla Masonik ilişki kurmak **yasaktır**.

Masonlar, öncelikle, Tanrıya karşı olan ödevlerini **iman** yoluyla yapmaları için özendirilir. Sonra, kendisine, ailesine, kendisine bağlı olanlara ve topluma hizmet ve yardım görevlerini eksiksiz yerine getirmeleri istenir. Bunun için, vicdanın saflaştırılması ve berraklığının korunmasında gerekli etik monoteist ve hümanistik ilkeler, ahenkle ve dengeyle, bir **eklektik felsefe** olarak benimsetilir. Bu ilke ve fikirlerin hiçbirisi masonluğa özgü değildir. Hepsi evrensel boyutta kabul edilmiştir. Masonların da düzenli Masonluğun temelleri olan bu kriterlere özenle uymaları beklenir.

(N.B.: Bu notların özetlenmesinde, çeşitli düzenli masonik kurumların yayınlarından yararlanılmıştır.)

SANATÇI KARDEŞLERİMİZ: BÜLENT ÇETİNOR

Sinan GÜRMEN

— Ateşli silahların icadından bugüne, insanların en önemli silahı kılıç, dar bir çevresi olan amatör bir spor aleti durumuna düştü. Oysa, fotoğrafın icadı ile doğayı, insanları ve eserlerini tanıtan, olayları yaşatan resim, işlevini fotoğrafa bıraktı ise de, bir asrı aşkın bir süredir, tıpkı altın gibi ve hatta ondan daha ender ve yenilenemez bir spekülasyon metan olarak koleksiyoncuların umudu ve desteği ile kılıçtan çok şanslı, duygu ve düşünceleri dile getiren yaygın bir sa-

nat dalı olarak yaşamını sürdürüyor. Bize resimle ilgili birkaç kelime söyler miydiniz Bülent Çetinor kardeşim?

— Evet fotoğraf öncesi, resimle ifadesini bulmuş olaylar... Dinlerde de resmin büyük rolü var. Resim ve heykel sosyal hayatımıza, dinler yolu ile kitlelere hitap etmiş; edebiyattan bile ziyade uluslararası bir ifade olmuş. Buna bir de duygu, estetik, güzellik de katarsanız, sanat eseri olur. Tarihten gelen

şekli ya da bugün çok daha sade bir sanat türü olan modern haliyle resim, her boyutu ile bir ifade biçimidir. Ben resimle uğraştığım gibi aynı zamanda kolleksiyonerim; güzel resimleri imkânım olursa topluyorum. Ancak bu son yıllarda bunun ticaretini yapanlar oldu, resmin değeri çok yükseldi. O bakımdan resim hem bir sanat dalı, hem de iyi bir koleksiyon.

— Bir kaç kelime ile özgeçmişinizi dinleyebilir miyiz?

— 1928 yılında İstanbul'da doğdum. Eski, 300, 350 senelik İstanbul'lu bir ailenin ferdiyim. 1951'de İstanbul Teknik Üniversitesi mimarlık bölümünden mezun oldum. Mezun olduğum yıldan beri serbest çalışıyorum ve bazı büyük yapılarda da imzam var. Bu son senelerde ise benim için resim artık daha ağırlık taşıyor.

— Mimarlık sanat yanı da olan, ama öncelikle çok fonksiyonel bir meslek; resim ise estetik demek, ikisini birbirine yaklaştırmış, bağdaştırmış oldunuz.

— Tür olarak tabi resim çok geniş bir konu; fakat genellikle benim yaptığım resimler mimarlığın etkisindeki resimler. Mimarlıkta biliyorsunuz, çizgilerle, perspektiflerle, görünümle hatta maketle ifade edilen bir meslek dalı. Mimarlığı bu çizgilerle yaparken, sevdikleri-

me, çevreme göstermek istediğim sanatsal yönü olan evler ve kaybolmakta olan eski eserlerin, değerlerimizin resimlerini yapmaya başlayınca süjesi mimari ağırlıklı bir resim ortaya çıktı ve tabi genellikle bu yolda yürümeye başladım. Fakat tabii sanatın da sonu yok. Değil mi ki, bizim mimarlığımızın da bir bölümü çevreciliktir, çevrede resmimin içersine girmeye, ormanlarımız, akarsularımız, köprülerimiz, denizlerimiz, temiz havamız bunlar da benim resmimin konusu olmaya başladı.

— Bülent Çetinor kardeşim, söyler misiniz ne tür sergiler açtınız; kişisel, karma, kaç yıldan beri sergi açarsınız?

— Resimlerim sergilenebilir niteliğini 1970'lerde aldı. 1973 yılından beri karma sergiler hariç 39 kişisel sergi açtım, 40'inciye hazırlanıyorum.

— Bu 19 yıl çok verimli bir dönem olmuş. Yılda iki sergi gibi. Peki siz çok resim üretiyor musunuz yoksa az resim yapmaktan yana mısınız?

— Geçen gün TV'de de sordular. Aslında az bile resim yaptım. Çünkü sulu boya çok çabuk tamlanması gereken resim türüdür. Yağlı boya gibi aylarca sürmez. Güzel bir eserin karşısına geçtiğim zaman ben onu 10-15 dakika-

da bitiririm. Sulu boya tekniği ge-
reği kısa müddet içinde bitmesi ge-
reker. Uğraştığınız zaman bozulur.
Zaten yapamazsınız.

Bir de arz talep meselesi. Mese-
la ben sadece İstanbul'da açmadım
sergilerimi. Ankara'da, Bursa'da,
Dışişleri Bakanlığının yardımları
ile 9-10 tanesini Almanya'da aç-
tım. Konusu eski Türk evleri ve
Türkiye'nin tarihi eserleriydi. Çok
ilgi gördü bu resimler ve Avustral-
ya dahil dünyanın pek çok yerine
dağıtıldı ve bir Türk vatandaşı ola-
rak, benim için gurur kaynağı ol-
du.

— Bu gururu sizinle paylaşırsız
kardeşim. Şimdi de bize masonlu-
ğunuzdan sözeder misiniz?

— Bir mason ailesine mensu-
bum; hem babam hem kayınba-
bam masondu. Babam Halep'te
tekris olmuş. Ben 1962 yılında
Hürriyet Locası'na girdim ve o ta-
rihten beri faal kardeşinizim. Üsta-
dı Muhteremlik dahil birçok gö-
revde locama hizmet ettim. 10 yıl
kadar Delta Locası'nın müfettişli-
ğini yaptım. Bu sene de büyük lo-
caya seçildim. Kendi çapımda
Türk Masonluğuna katkıda bulun-
maya çalışıyorum.

— Sizin isminizi proje planla-
ma komisyonunda gördüm.

— Evet, çalışma içindeyiz ve

özellikle Yakacıkta 11 dönüm bah-
çe içindeki köşkün yapılan ilave-
lerle hem kardeşlerimizin yararla-
nacağı bir tesis haline getirilmesi
hem de İstanbul'un Anadolu Ya-
kasındaki ilk locanın kurulması
için ideal bir mekan olacağı inan-
cındayız ve bu doğrultuda çalış-
malarımızı sürdürüyoruz. Yaka-
cıkta yerimizi size de göstermek
isterim.

— Memnuniyetle. En kısa bir
zamanda Yakacık'taki yerimizi
birlikte ziyaret ederek, orada yapı-
lacak çalışmaların hepimize ne
imkânlar sağlayacağını Tesviye-
nin sütunlarında kardeşlerimize
aktaralım.

Şimdilik bu kısa konuşma için
size teşekkür eder, üstleneceğiniz
masonik görevlerinize ve sanat
hayatınızda size nice başarılar di-
lerim.

— Ben teşekkür ederim karde-
şim.

*Tartışma yoğun, yaralayıcı, ifrata
kaçtığı bu günlerde, duyulan, anlaşı-
lan ve alkışlanan yalnızca iki kelime
vardır: evet ve hayır; bu duruma rağ-
men, ben kabul eden ya da red edenler-
den değil, ümit edenlerdenim.*

Victor Hugo

(Chants du Crépuscule, önsöz.)

ZAMANIN ÖZÜ

Uğur KAYIN
New Age'den çeviri.

Her hareket ve düşünce zaman ilişkisi ile etkilenmektedir. Mutlak açıdan bakıldığında, zaman, büyüklüğü ve yönü tutarlı olan bir vektördür. Zamanı en tutarlı olarak tekrarlanan olaylar ile ölçeriz.

Her ne kadar zamanın hiçbir tanımı tamamı ile tatmin edici değilse de, "Zaman evrimin kronolojisidir" diğer herhangi bir tanım kadar uygundur. Sınırlı bir açıdan bakıldığında, insan evrim süreci içerisindeki gerçekleşmeyi ivmelendirebilir veya geciktirebilir. Fakat bunun dünya ile evrenin diğer elemanları ile olan ilişkilerine gözlemlenebilir bir etkisi yoktur.

Zaman biriktirilemez, saklanamaz, harcanamaz, alınamaz veya satılamaz. Fakat, amaçlarımızın gerçekleştirilebilmesi potansiyeli yönlendirilir. İnsan, açıktır ki, zamanı kontrol edemez, ancak sınırlı bir zaman çerçevesinde olayların gerçekleşmesine hükmedebilir. Zamanın değerlendirilmesinden bahsedildiğinde, gerçekte, olayların gelişmesinin değerlendirilebilmesi yeteneği ve hüneri veya olayların potansiyel nedenlerinden bahsetmekteyiz. Birine zamanın harcanmasından bahsettiğimizde, onun, daha başka değerli bir şeyi gerçekleştirebilme fırsatını harcamasını kastetmekteyiz.

Bir yıldaki gün sayısı, bir gündeki saat sayısı ve bir saatteki dakika sayısı sabittir ve herkes için aynıdır. Hiç kimsenin kendi yaşam dilimi içerisinde diğer insanlardan daha fazla veya daha az zamanı yoktur. Kişinin, önceliklerinin seçimi kendi yaptığı işlerin başarısında çok önemli bir yer tutmaktadır.

Bu konu, M.:nik çalışmalarımız için de çok önemli bir yer tutmaktadır, çünkü pratik olarak çalışmalarımızın tümü birden fazla kişinin katıldığı, ekip çalışmasını gerektiren ve tümün performansının her bireyin performansından etkilendiği bir şekilde yapılmaktadır. Hepimiz çok iyi

biliriz ki, çalışmalarımızın başarısız olmasının nedeni ekipteki bir veya birden fazla kişinin yeteri kadar hazırlanmamış olmasıdır.

Devamsızlık için geçerli olan nedenler vardır, ancak bunlar çok azdır. Geçerli bir nedeni olmadan ve son anda çalışmaya katılmayanlar diğer K:.'lerine saygısızlık etmektedir. Devamsız K:.'ler Lo:.' içinde devamlı olan kardeşlerin yaptığı aşamalara, diğer önemli aktivitelerinden vazgeçmiş olmalarına aldırılmazlar. Devamlılık gösteren K:.'lerin de yaşamlarını kazanmaları gerekmektedir, bakacakları bir aileleri vardır, iş toplantıları veya seyahatleri vardır ve hepsi de en az devamsız K:.'ler kadar günlük stresin içindedir. Onun benden daha çok vakti var hükmünün hiçbir mutlak geçerliliği yoktur. Halbuki söylenmesi gereken şudur: Onun başka birşeyden vazgeçmek için benden daha çok isteği var.

M:.'nik çalışmalarımız içinde verilen görevleri tamamı ile başarmalı ve bunun için de tüm çalışmalara katılmalıyız. Özellikle görevli isek provalara ve envara mutlaka katılmak gerekir. Ben görevimi biliyorum, dolayısı ile provalara katılmam gerekmez diye düşünmemek gerekir. Takımın bir parçası iseniz, katılmanız mutlaka gereklidir. Görevinize olan şevkiniz ve Lo:.'nıza alakanız ilk günlerdeki gibi devam etmelidir. Alakanız ve şevkiniz devam ettikçe toplantılara katılmanız için pek bir probleminiz kalmayacaktır.

Verimli bir çalışmanın ölçü birimi olarak adam-saat'ı kullanırsak, grup sendromunun üstesinden gelmek ve devamsızlık, bir Lo:.'nın çalışmalarından çok şey kaybettirir. Grup sendromu, bir ekibin içinde herkesin görevleri bir başkasının nasıl olsa yerine getireceği ve kendi yapacaklarının önemli olmadığı sanısını tanımlayan bir ifadedir.

Hepimiz görevlerimizi en kısa zamanda ve tamamı ile yerine getirmek zorundayız ve bunun ötesinde kendi üzerimize düşen görevlerin yapılmasına bağlı olan başkalarının performansını engelleyecek şekilde görevlerimizi aksatmamalıyız. Bunun dışında hareket etmek K:.'liğimize hizmet etmemektir.

KELİMELER VE SEMBOLLER

Kişi hissedemedikleri hakkında birşey söyleyemez, ancak, kelimelere sığdıramadığı şeyleri de hissedebilir ve işte bunları ancak sembollerle ifade eder.

UZAK DOĞU GEZİ NOTLARI

Selim TALU

İşim gereği dünyanın birçok ülkelerinde bulundum. Bu ülkeler içinde Uzak Doğu sosyal, kültürel ve son yıllarda yaptığı ekonomik gelişmeleri ile gerçekten görülmeye ve incelenmeye değecek bir yapıya sahiptir. Benim görebildiğim kadarı ile bu ülkeler gelenek, görenek ve törelerinden fazlaca ödün vermeden, ekonomilerini geliştirmiş batı ülkelerinin düzeyine çok kısa zamanda çıkarabilmeyi başarmışlardır.

Çeşitli zamanlarda bölgeye bir kaç kere gitme şansını yakalamama rağmen uzun ve yalnız başına yapılan bu geziler, günümüzdeki işlerimizin yoğunluğu ile birleşince beni daima kısıtlamıştır. İnanın çevreyi gezmek bile bu gezilerde bir lükstür. Aslında bizler bu yoğun çalışma temposu içinde zaman zaman durup, düşünmeli ve analizler yaparak kendimizi geliştirmeyi adet haline getirmeliyiz.

Mayıs 1992'de Tayvan ve Güney Kore'ye 2 hafta için bir seyahatim olacaktı. Uzun zamandır isteğim olan bu ülkelerdeki kardeşlerimizi de ne olursa olsun, bu sefer görecektim. İlk durak Tayvan'dı.

Klasik Kıta Çini anlayışı komünizim dışında tamamen Tayvan'da da hakimdir. Bence bunu "Sabırlı ol, dene ve gör" cümlesi ile kısaca açıklayabilirim. Sabır deyince benim üç senedir tanıyıp da iş yaptığım, senelik \$ 38.000.000 ihracatı olan bir firmanın genel müdürü ile aramızda geçen bir olayı bizlere örnek olabilecek özellikleri dolayısı ile burada aktarmak isterim.

Bay Chung ilk tanıdığım Çinlilerden biridir. İş arkadaşı olmamız yanında, kişisel yakınlığımız da vardır. Son Türkiye'ye geldikten sonra Almanya'daki bir fuara birlikte gitmiş ve bu uzun zaman birlikteliğimiz içinde konuşurken, Türkiye'deki gelir düzeyi ve maaşları bana sormuştu. Ben de bundan cesaret alarak, kendisine aynı soruyu yöneltince, kendisinin genel müdür olurken idare meclisi ve patronu ile beş senelik bir anlaşma yaparak bu işe başladığını, aylık standart bir maaş aldığını ve satış üzerinden de her sene sonunda prim alacağını söylemişti. Ancak iki senedir bu primi alamamıştı.

Bu gezimde birlikte yemek yerken, kendisine primini alıp almadığını sordum. Bana sıkılarak dördüncü sene olmasına rağmen halâ primini almadığını söyledi. Şaşırmıştım. Kendisi çok başarılıydı. Bu konuyu sorsan nasıl olur, dedim. O da

banâ bunu iş ahlâkı ve eski geleneklere göre ne sorabileceğini ne de hatırlatabileceğini söyledi. Konunun idare meclisi ve patronunun takdiri olduğunu belirtmekle yetindi. İşte bir sabır örneği.

Tayvan'daki beşinci gününe oradaki Mason derneğini telefonla aradım. Karşıma çıkan kardeşim genel sekreterdi. Kendilerini her zaman ziyaret edebileceğimi ve bir Türk kardeşi ilk defa aralarında görmekten de sevinç duyacaklarını söyledi. Ertesi gün, saat 19:00'da mabette buluşacaktık. Masonik çalışmaya derecem dolayısı ile katılamayacaktım. Uygun kıyafetlerimi giyerek gittim. Mabete iki katlı bahçe içinde müstakil bir yapı idi. Kısa ve geniş bir merdivenle çıkılarak girişteki okul holünü andıran geniş bir hole geldim. Her locaya ait ayrı odalar vardı. Bu odada üstadın veya sekreterin çalışmasına ayrılmış bir masa ve oturacak üç veya dört kişiye yetecek kadar geniş ve rahat koltuklar vardı. Loca odasının duvarında, her kardeşin bijularının asıldığı ve matrikül numaraları ve adlarının yazılı olduğu askılar vardı. Ayrıca duvarlarda çeşitli masonik tasvir, sembol ve resimler görülmekte idi. Tanıştığım her kardeş genelde İngilizce konuştuğundan anlaşmakta bir zorluğum olmadı. Bazı kardeşler hayretlerini gizlemeyerek bu kadar uzaktan bir kardeşin kendilerini ziyaret etmelerinin hem şaşırtıcı hem de ilginç olduğunu söylediler. Türkiye ve bizler hakkında sorular sordular. Sonunda telefonda konuştuğum genel sekreter kardeşim geldi. Beni kardeş sofrasına davet etti. Kardeş sofrası mabet dışında herhangi bir yerde olabiliyor. Kardeşlerimden birinin arabası ile o gece için seçilen yere gittik.

Yemek için özel bir salon ayrılmıştı. Benden konuşma yapmamı istediler. Bu konuşmada kendimi ve masonik geçmişimi kısaca anlatarak aralarında olmaktan mutlu olduğumu belirterek, eğer Türkiye'ye bir gün yolları düşerse mutlaka bizleri ziyaret etmelerini beklediğimizi ve hepimiz adına Tayvan'lı kardeşlerimize sevgilerimizi sunduğumu söyledim.

Tayvan'da çok tanrılı dinler ve Budizm hakim. Ayrıca oldukça fazla kişi de hiçbir şeye inanmıyor. Yani dinsiz. Her mahallenin veya sokağın veya bir yapının bile koruyucu tanrısı olabiliyor. Çok olağan olarak bölgesel insanların ayrı tanrıları ve birbirine benzemeyen tapınma çeşitleri var. bunlar oldukça enteresandı. Oradaki kardeşlerimizin hepsinin Tanrıya inandığını gördüm. Bu cümleden olmak üzere, önemli bir dış ticaret ve inşaat şirketinin ortağı olan kardeşimiz, masonların inançları dolayısı ile iyilik ve güzellik içinde olduklarını ve bu inanç özelliğinin de bizleri diğer dinsizlerden ayırdığını, ayrıca siyasetin Masonluk çatısı altında olmaması dolayısı ile içimizde ayrı bir ahengin bulunduğu konusunda bir konuşma yaptı.

Ben her kardeşime bu gibi ziyaretlerde bulunmalarını, tavsiye ederim. Böylece bu ziyaretler hem kendilerine hem de Türk Masonluğuna katkıda bulunacaktır.

"HÜR MASON" TERİMİNİN KÖKENİ HAKKINDA

Adnan BALKANLI

Bugün Masonun ve Masonluğun "**hür**" vasfını "dilediği gibi seyahatte, istediği ülkede çalışmakta, uygun gördüğü inşaatçı ekiplerine katılmakta serbest" olarak yorumlamaktayız. İngilizce **Free Mason**, Fransızca **Franc Maçon**, Almanca **Freimaurer** Türkçemize tercüme yoluyla gelmiş ve olduğu gibi kabul edilmiştir.

İngilizce'de **Free** kelimesi birçok yan ve nüans anlamları yanında **Freestone** birleşik kelimesinde "Çatlayıp kırılmadan, dağılmadan ve yarılmadan yontulup işlenmiş inşaat taşı haline getirilebilen türlerden ham taş" anlamına da kullanılır. Eğer taş işçilerine Orta Çağ'da Latince **Sculptor Lapidum Liberatorum** (İngilizce "freestone" denilen türlerden, yani "Serbest İşlenebilir Taşları İşleyen" veya "**Magister latomus liberarum petrarum**" "Serbest taşı işleyen usta", yine aynı dönemde eski Fransızca ile **Mestre Mason de Franche peer** (anlamı tamamen aynı) denildiğini göz önünde tutarsak, "**hür**" sıfatının taş **ustasının değil taşın** sıfatı olduğu ortaya çıkar.

Nitekim, 1142 yılında Eton kollejinin ve 1445-46 yıllarında Kirkby Muxloe sarayının inşaatında tutulan hesap kayıtlarında, taş işçileri arasında **Rough Mason** veya **Row Mason** (işlenmemiş kaba taşla yığma duvar yapanlar) ve **Free Mason** (taşları işleyen ve çaplanmış taşlarla inşaat yapan) şeklinde bir ayırım yapılmış ve ikinci kategoriye daha yüksek ücret ödenmiştir.

Ayrıca, Orta Çağ'da sanat erbabının mesleklerinin, yaptıkları iş ve kullandıkları malzemenin türüne göre adlandırılmış olması da, yukarıdaki görüşü destekleyebilir. Kaba ve işlenmiş taşla her türlü duvar örenlere **stone mason**, yalnızca mermer işleyen ustalara **marblers**, tuğla duvar örenlere **brick mason** denildiği gibi.

"İNSANLIK İDEALİNDE BİLİMSEL NOKTALAR" YOK'DAN VAR'A

R. Ruşen DORA

Melvin Schwartz, Leon Lederman, Jack Steinberger 1988 yılında Nobel Fizik Ödülü aldılar. Buluşları "...Herhangi bir şeyin hiç'liğe en yakın olduğu hallerdeki şeyleri..." idi. Bu "şey"lerin ayrıca bildiğimiz anlamda kütleleri de yoktu. Bizim madde dünyamızda, onlar için şeffaf ve yok gibi idi.

Evrenin madde gibi görünen özel bir konumundaki biz insanlar ve çevremiz cisimleri, "Her yerde ya da hiçbir yerde olan veya olmayan" bu hiç gibi şeylerden oluşmuştu.

Bildiğimiz sandığımız Evrenimizin maddesi ile şartlanmış bilinçlerimizi, karıştırıp düşün ve mantık dizimizi bu tür başlangıçlar ne hallere itecektir?

Pek çok din kitabındaki "...Hiç'ten, yoktan var edilmiştik..." bilimsel yoldan mı kanıtlanıyordu?

Biz insanlar ünvan, madalya, şan, para, mevkî peşinde koşan tutkulu yanlarımızla "küçük

dağları ben yarattım" böbürlenmelerini, bundan böyle hangi temele oturtacaktık? İşte; herşeyin temel taşları, hiçliğe en yakın şeylermiş. Tümümüz de bir hiçler dizisi sonundaki bu şeylerdenmişiz. Ancak bu bilimsel bulguların anlatımlarında, yokdan var olanların temellerindeki en sade gerçek, tüm bu hiçlerin karşılıklı etkileşim ve davranışları sonucu "hiç olmayan" somut belirtileri imiş. Bu tür yapı taşlarından oluşan insanların da, ruh dünyası, davranışları, sevgileri ve hırslarının sonuç ve kapsamlarının topluca "İnsan olma bilinci"ne kesin yanıtları binlerce yıldır verilmiş değildir. Madde Evreni kuralları ile hislerin anlatılamayacağına şartlanmışlığımız şu bilimsel bulgular ile bundan böyle nasıl şekillenecektir?

Hiçbir seysiz mekânda, hiçe yakın şeylerin karşılıklı etkileri ile şekillenip hiç olmadığını sanan bizler, bütün eksikliklerimize karşın aslında yanılıyor da değiliz. Zira bu teori ve deneylerin anlatım-

larında karşılıklı ilgilerin güçlü olanlarının, atomlarının çekirdeklerini bir arada tutabildiğinden söz edilir. Bu ilgi bağı günümüz insan davranışları ile özdeşleştirdiğimizde hiç de yabancı olmadığı; "karşılıklı iyi ve güçlü ilişkilerin" insanlık ideeline olumlu katkıları üzerine kanıtlar sergileyebiliriz. Gene zayıf etkileşimlerin sonucu oluşan parçacıkların metrelerce kalınlıktaki zırhları hiçe sayıp şeffafmış gibi bir yanından öteye geçtiği izlenmektedir. Sanki iftira ve kötülüklerin zayıf etkileşimli kişiliklerden geçtiği gibi. Bilim adamları bu delici ışınların aslında trilyonlarcasının maddeyi delip geçmesine karşın bir kaç düzinesinin bazı yapı taşlarından geçmediğini söylüyorlar. Tıpkı zayıf çokluklar dışındaki ender sayıdaki koca insanlardan yanlışların geri çevrilmesi gibi.

Bilimsel değişimi ile bu deneylerde izlenen "muon" denen şeylerin nedeni belirsiz de olsa atom çekirdeği çevresinde dönen elektronun tıpa tıp benzeri ama ondan en az ikiyüz kat daha kütleli olduğu açıklanıyor. Biz insanlar arasında da "eli, ayağı, vücudu" ile böyle benzerlik içinde kiminin yürekli, ötekinin tabansız oluşları nedenidir?

Ancak bilginler ölçülebilen, bütün nitelikleri benzer olan "şeyler"in nedenlerini ayırtedemiyorlar. Oysa atomdan küçük mikro

yapı taşları içinde her nasılsa tüm bu ayrımların şaşmaz doğruluklarda saptandığına da tanık oluyorlar. Bilgi ve deneyler arttıkça bulunan "hiç"lere yenileri ekleniyor ve böylece biraz daha ilerlenmiş olunuyor.

Bizler ise gene de bir hiç olmadığımızı bilmenin huzuru ile ancak hiçliklerin iyi ilişkilerinden geldiğimizi unutmamanın bilinç ve saygıları içinde olalım.

DİN VE POLİTİKA ÜZERİNE

12 Ocak 1992 günü İsrail B. Üs. En Muh. Mordechai Blazer K.'in agap sofrasında yapmış olduğu konuşmadan bir paragraf: "İsrail'de, Araplarla Yahudilerin on yıllarca harp halinde olmalarının getirdiği gerginliğe, "intifada"nın günlük tehdidine rağmen, hala Yahudilerle Arapların, Müslümanlarla Hristiyanların ve Dürzilerin kardeşlik ve karşılıklı saygı bazında buluşabildikleri bir mekânın, yani locanın bulunması ümit vericidir.

Localarımızda her türlü dinsel ve politik tartışmaların yasaklanmış olması sayesinde ki bu kardeşlerin insanlığın birlik ve uyum ruhu içinde kalmalarını sağlayabiliriz.

DİN, IRK, POLİTİKA VE MASONİK ZİYARET

Celil LAYIKTEZ

a) Kutsal Kitaplar:

Muntazam Hürmasonluğun esas ilkeleri, üyelerinin bir Üstün Varlığa inanmaları, Kutsal Kitapların loca çalışmaları esnasında açık bulundurulmaları ve localarda politik ile dinsel tartışmalara yer verilmemesidir.

"Eskiler"le (Antients) "Modern"lerin 1813'de birleşmelerinden önce İngiliz Masonluğu kesin olarak Hristiyan karakterliydi. Adaylar mutlaka Hristiyan'dı ve yemin kürsüsünün üstünde yalnızca İncil dururdu. Ancak, masonluğun dünyada hızlı yayılması ile birçok gayri Hristiyan da masonluğun kapılarını zorlamaya başlamıştı. Bu tazyik karşısında, belki de imparatorluğun menfaatine, mesleğin "Hristiyan pozisyonunun" değişmesi gerekiyordu ve kendiliğinden locaların ritüel uygulamalarında, "İncil" sözcüğü yerine "Kutsal Kitap" tabiri kullanılmaya başlandı. Bu gayri resmi değişim 1929 Anayasa'sına girerek kesin halini aldı. Böylece, dünyada mevcut tüm inanç grupları masonlukta temsil edilmeye başlandı. Hindistan gibi birçok dine paralel olarak itibar edildiği ülkelerde, yemin kürsüsünün üstünde birkaç değişik Kutsal Kitabı bir arada görmek olağan oldu.

Tüm muntazam Bü. L.lar "Kutsal Kitap" tabirini benimsemiş olmakla beraber, uygulamada farklılıklar göze çarpar. ABD'nin bazı eyaletlerinde yaygın olarak kullanılan "Webb" tipi ritüel esasta Hristiyandır, İskandinav ritüelleri de öyledir ve üyelik yalnızca Hristiyanlarla sınırlıdır. Başka ülkelerde tekris olan ve Hristiyan olmayan Masonlar bu localara ziyaretçi olarak kabul edilmelerine rağmen, tebenni (katılma) ve terfi talepleri red edilmektedir. Ancak, buralarda da değişim için baskı vardır. 1989'da, toplu olarak Freedom locamızı ziyaret eden üç İskandinav locası kardeşleri, Freedom'da bize ritüellerinden örnekler sunmuşlar ve masonluklarının Hristiyan esasına dayanmasına rağmen, bizleri de ziyaretçi olarak davet etmişlerdi. Sorularımıza verdikleri cevaplarda, bu özel Hristiyan tablonun yakın gelecekte değişebileceğini ima etmişlerdi.

Dünyayı dolaşan mason, yemin kürsüleri üzerinde, bildiğimiz 3 Kutsal Kitabın dışında, Farisi'lerin Zend Avesta'sını, Brahmanların Rig Veda'sını (veya di-

ğer Vedaları), Hinduların Bhagavat Gita'sını, Taoistlerin Tao Te King'ini ve Budistlerin Tripitaka'sını görebilirler.

b) Politika:

Muntazam localarda politik ve dinsel tartışmalar yapılmaz. Bu kurala uymayan Bü. L.lar gayri muntazam ilan edilirler.

c) Irkçılık:

İrkçılığa gelince, insanlık tarihinin her aşamasında ırk ayırıcılığı insanlar arasında aşılması güç engeller yaratmıştır. Masonluk da ırkçılıktan nasibini almıştır.

Her ne kadar İngiltere, İskoçya ve İrlanda Bü. L.larının yasalarında ırk ayırımına izin veren bir madde olmayıp, aksine, tüm insanların kardeşliği vurgulanıyorsa da, masonluk İngiliz müstemlekelerine yayılır yayılmaz, ırk sorunu kendini göstermiştir.

Afrika ve Asya'da, beyaz derili, Avrupa kökenli olmayanlar localara giremiyorlardı. Başlarda localarda mesai yalnızca İngilizce olduğundan, lisan doğal bir duvar oluşturmuştu. Ancak, zamanla, Afrikalılarla Asyalılar İngilizce öğrenince, sorun lisan duvarını aşmıştı. 19. yüzyılda, beyaz ırktan olmayanlar, istisnai ve tek tük olarak localara kabul edilmeye başlanmışlardı. Bu durum zaten müstemleke politikasının bir icabıydı. Zengin yerli ailelerin çocukları İngiltere'nin ünlü üniversitelerinde okuyor, müstemlekelerin yönetiminde ve yerel orduların üst kademelerinde gittikçe artan sayıda görev alıyorlardı; bu kişilere locaların kapılarını kapamak Büyük Britanya İmparatorluğu'nun çıkarlarına ters düşerdi.

İkinci Dünya Savaşı'nın sonu ile değişen dünyamızda, İngiliz localarından ırkçılık tamamen silinmiştir.

ABD'de ise ırkçılık halâ yaşanan insanlık dışı çirkin bir olaydır ve bu durum localara da yansımaktadır. Yasalarında olmamakla beraber, beyazların locaları siyah derilileri tekris etmeyi red etmektedir. Locaların iç huzurunu bozabilecek ziyaretçi masonları dahi localarına kabul etmeme yetkisine sahip Üstadı Muhteremler, aynı maddeye dayanarak siyahların tekrisini önlemektedirler. Bu ırkçılık maalesef ziyaretçileri de kapsayabilmekte ve örneğin, Nijeryalı muntazam bir kardeş, özellikle Güney eyaletlerinde, ziyaretçi olarak bir locaya kabul edilmeyebilmektedir. Bu duruma tepki olarak, zencilere özel, gayri muntazam Prince Hall masonluğu doğmuştur. New Jersey Bü. L.sının bu konuda istisna teşkil etmektedir. Bu Bü. L.ya bağlı ve yalnız zencileri kabul eden 116 numaralı Alfa Locası 1871'de kurulmuş ve halen faaldir.

Bu konuda, 1990-1991 yıllarında ABD ve Kanada'da önemli bir değişim yaşandı. Alberta (Kanada) Bü. L.sı, tanımaya ilk adım olarak Prince Hall Bü. L.ları ile görüşmelerin başlamasını karara aldı. Connecticut, Washington, Colorado Bü.

L.ları Prince Hall B . L.larını tanıdılar; bu arada Louisiana ve Arkansas B . L.ları Prince Hall'u tanıdı diye, Connecticut B . L.sı ile olan münasebetlerini kestiler. Kalifornia B . L.sı da, Prince Hall'u henüz tanımamakla birlikte, Prince Hall'u tanımış olan muntazam bir obediyanı ziyaret eden Kalifornia'lı bir K'in, toplantıda Prince Hall masonluğundan K.ler bulundukları takdirde, olayı saygı ile karşılayarak toplantıyı terk etmemesi gerektiğini il n etti.

Güney Afrika'da, birkaç yıl önce, muntazam olan B . L., beratlarını Prince Hall B . L.sından almış    locayı sinesine kabul etmiştir. Aparteidin resmen kaldırılmasıyla, günümüzde bu özel olayın yaygınlaşacağı kabul edilebilir.

Son olarak Yahudi aleyhtarlığından söz etmek gerekir. İkinci Dünya Savaşı'ndan önce Avrupa'da bir kaç istisnanın dışında Yahudiler, mason olamazlardı, harp bittikten sonra, ırkçılığın bu kalesi de yıkılmış ve Yahudiler (İskandinav  lkeleri dışında) tüm Avrupa'da mason olma hakkını kazandılar.

Bu tarihsel olgu, kendi başına, masonlukla siyonizmi eř anlamda görmek isteyen ba ı bağnaz ve bilinçsiz politikacıların veya tüccar yazarların, nasıl gerçeğin ve bilimselliğın dışında hareket ettiklerini göstermeye yeterlidir.

R T EL UYGULAMALARI VE R TLER

Genç Masonun, tekris edildiğı locanın ritüelinin evrensel olduğuna dair inanç sahibi olması doğaldır. Aslında da çok büyük farklar yoktur. Uygulamada, çok ülkede çalışmalar  ırac derecesinde başlatılırken, ABD'de  stat derecesinde başlayıp, tekrar  stat derecesinde locayı kapamak adeti yaygındır. Bazıları konferansları loca içinde (Kıt'a Avrupası), bazıları da kapanıştan sonra sofrada (İngiliz uygulaması) yaparlar. Ritlere göre de ba ı davranışlar, duruşlar, işaretler, kulanılan müzik türü, loca tezyinatı farklılık gösterebilir ve seyahat eden mason için, bu farklılıkları yerinde görmek daima ilginç bir tecrübe olur.

R T VE R T EL

Rit yükselen derecelerin merasimlerinin tümünü kapsarken, Ritüel her bir merasimin kendine has uygulamasını tarif eder.  rnek olarak 33 derecelik Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti ile 11 derecelik İsveç Ritini gösterebiliriz.

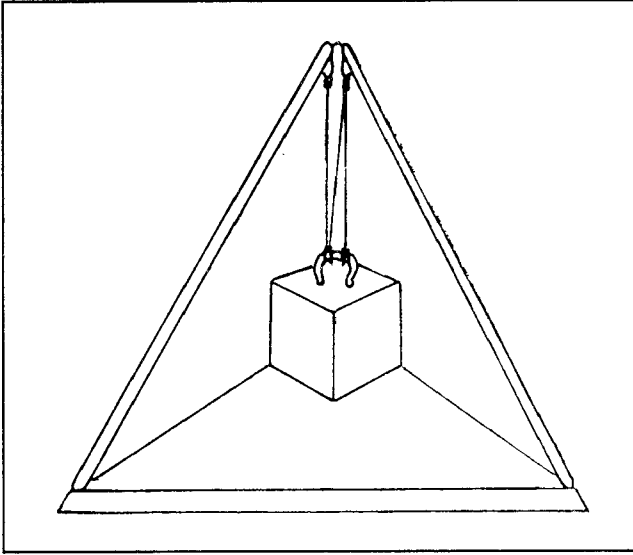
ÜLKELERE GÖRE R TLER VE R T ELLER

Muntazam mason dünyasında yüzden fazla mavi loca (ilk üç derece) ritüeli uygulanmaktadır. Yalnızca İngiltere'de 50'nin üzerinde ritüel mevcut olup, bunların büyük  oğunluğ , ancak bir eksperin anlayabileceğı kelime farklılıkları ile birbirlerine çok yakındırlar. Bazı ülkelerde kulanılan ritüel ile uygulanan Rit B . L. emri ile standartlaştırılmıştır, başka ülkelerde de, paralel olarak, aynı B . L.nın sinesinde, değışik ritlerle ritüellerin uygulanabildiğı gözlenir.

Devamı Gelecek Sayıda

MERAK ETTİKLERİNİZ:

LEWIS

dırmaya yarayan alete "lewis" denirdi. Hürmasonun oğlu da, alegorik olarak, yaşlı ebeveynlerini "kaldırır", yani onlara destek olur. Emulation Rit'inde 1. Nâ. kürsüsü üzerinde bir lewisin kaldırdığı küp taş durur.

Hürmasonun oğlu. Birkaç aday tekris olmak üzere bekliyorsa, "Lewis"in önceliği vardır. İskoçya Bü. L. gibi bazı obediyanlarda Bü. Üs.ın izniyle, Lewis'lerin tekrisi 18 yaşlarından itibaren mümkün olabilmektedir.

Operatif masonlukta, iki veya daha fazla kolu olan ve taşları kal-

ÇELİK KUBBE

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Rit'inde, bir Bü.Gör.K. Locaya alındığında, geçeceği yol üzerinde karşılıklı çatılmış kılıçlarla oluşturulan taka Çelik Kubbe denir. Bu adet masonik kökenli olmayıp 18. yüzyıl şövalye tarikatlarının merasimlerinden esinlenmiştir. Askeriyede, subay izdivaçlarında kurulan çelik kubbeler bu konuda askeri etkiye de işaret tutar.

AGAP SOFRASI SOHBETİ:

HÜRMASONUN MODERN ÇALIŞMA ALETLERİ

Üs. Muh., Modern Hürmasonun Çalışma Aletlerini zatı alinize takdim edebilmek bana mutluluk vermektedir.

Operatif mason değiliz, gene de, muntazaman kullandığımız, kendimize özgü Operatif çalışma aletlerine sahibiz.

Bunlar Bıçak, Çatal ve Kadeh'tir. Doğru kullanım yöntemlerini sizlere izah etmeyi gerekli görmüyorum. Gerçekten, herhangi bir K. onları kullanmayı bilmiyorsa, bu akşam yemeğini bizlerle paylaşmakta bir hayli zorlanacaktır.

Bizlere Operatif mason statüsünü veren bu aletleri amaçlarına uygun kullanmanın zengin sembolizması vardır.

Bıçak her kardeşe eşit bir payın düşmesini sağlar.

Çatal önümüze çıkan her fırsatı zıpkınlayarak değerlendirmemizi öğretir.

Son olarak da Kadeh, dolu olunca boşaltmak içindir (uygulama); boş olunca da doldurulmalıdır (yakında duran bir şişeden gerekli ikmal yapılır). Kadeh kardeşlerimize Mutluluk ve Şans'tan nasiplerini alma dileği ile her zaman Şerefe kaldırılmalıdır.

Hepinize mutluluk temennilerimle, Şerefe...

(Square Dergisi, Mart 1992, Stainer K.in "Masonik Sohbetler" kitabından alıntı.)

Sylars de honcourt

Fransız Araştırma Locası Villard de Honnecourt'a abone olmak isteyen K.lerimizin Türkiye temsilcisi Celil LAYIKTEZ K.'e müracaat etmeleri rica olunur.

Not: Locanın amblemi olan yukarıdaki şekilde Reims Katedrali mimarı Villard de Honnecourt'un bu katedral için yaptığı labirenti ve altında da mimarın imzası gözükmektedir.

Masonların Dünyasında Bir Gezinti

YURT İÇİNDEN HABERLER

AVRUPA YÜKSEK ŞURALARI İSTANBUL TOPLANTISI

17—25 Mayıs 1992 tarihlerinde 37. Avrupa Yüksek Şuraları (33°) Hâkim Bü. A. Toplantısı İstanbul'da gerçekleşti.

Avrupa'ya mahsus toplantı olmasına rağmen, Okyanus ötesinden de iştirakler oldu. Alfabe sırasıyla, ABD Güney Jürisdiksiyonu, ABD Kuzey Jürisdiksiyonu, Almanya, Avustralya, Belçika, Brezilya, Kanada, İspanya, Fransa, İran (sürgünde), İsrail, İtalya, Lüksemburg, Meksika, Hollanda, Romanya, İsviçre, Türkiye ve Yunanistan delegelerinin katıldığı bu toplantıyı bizzat 13 Hâ. Bü. A. şerefliendirdi.

Türkiye Büyük Locası The Marmara Otelinde, ziyaretçilerle eşlerini, 18 Mayıs Pazartesi akşamı ağırladı.

Yoğun çalışma temposuna paralel olarak, Türkiye Yüksek Şûrası, karşılama programında delege ve özellikle eşleri için, İstanbul'da Ayasofya Müzesi, Sultan Ahmet Camii ve Meydanı, Topkapı Sarayı (Hazine ve Harem), Kariye Camii, Yerebatan Sarayı, Boğaz gezileri gibi etkinliklerin yanında, Antik Efes ve Meryem Ana gezileri ve çeşitli kokteyl ve yemekler tertip etti.

THE MARMARA'DA EN MUH. CAN ARPAÇ'IN KONUŞMA METNİ

Bu yıl ülkemizde düzenlenmesinden onur duyduğum Avrupa Hâkim Büyük Amirleri Konferansı nedeniyle biraraya gelen ve Dünyamızı Kardeşlik sevgileriyle kucaklayan seçkin konuklarımıza davetimizi kabul ettikleri için Türkiye Büyük Locası ve Şahsım adına şükranlarımızı sunarım.

Hepinizin bildiği gibi, Güzelliği kol güçleriyle yonttukları ham taşlarda arayan atalarımızın, bu arayışlarını Aklın ışığında ve sevginin desteği ile kendi iç dünyalarına döndürmelerinden bu yana 275 yıl geçti. Ama ne yazık ki, dış dünyanın büyük çoğunluğu halâ gerçek insan olmanın güzelliğine sırtını çevirmiş, tüm gücünü öldürücü silahların gölgesinde arıyor.

Bu arayış, Dünyamızı çirkinleştiren ve cehenne-

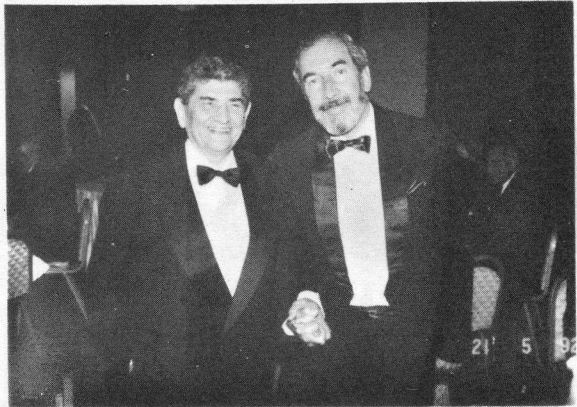
me götüren bir davranıştır. Ne var ki, sayıları az da olsa hangi ülkeden olurlarsa olsunlar, dilleri, dinleri ve renkleri ne olursa olsun Masonluğun ışığı altında el ele veren gerçek insanlar da var.

Bu insanlar tıpkı bu akşam olduğu gibi bir araya gelerek, asıl güç ve güzelliğin ancak Eşitlik, Özgürlük, Kardeşlik, Barış ve Sevgiyi paylaşabilen insanların çoğalması ile mümkün olduğunun en güzel örneğini gösteriyorlar.

Dilerim ki, Evrenin Ulu Mimarı bu bitimsiz çabamızda daima yardımcımız olsun ve bu mutlu beraberliğimizin daha sık tekrarına izin versin.

Hepinize gönül dolusu Kardeş Sevgi ve Saygılarımı sunarım.

Can ARPAÇ

Ege Denizi ile Akdeniz'in ılık sularının birbirine karıştığı en güzel koylardan ikisini çevreleyen Bodrum, yurdumuzun en başta gelen tatil kasabalarından biridir. Eski adıyla "Halicarnassos" olarak tanınan tarihi yerleşme merkezi, bugünkü müze-kalenin bulunduğu adada kurulmuş, zamanla büyüyen Kale-Kent, kara ile bağlanarak genişlemiştir.

Eski Karya'nın Başkent'i olarak tanınan Halicarnassos'u M.Ö. 1200'de kent yapan Anthes'den sonra çeşitli dönemlerde gelip yerleşenler, yörede emsalsiz eserler bırakmışlardır. En ünlüsü dünyanın 7 harikasından biri olan Mausoleum'dür (M.Ö.352) ve temel kalıntıları bugün Bodrum'un Türk mahallesindeki evlerin arasında korumaya alınmıştır.

Aziz Petros'un yeri anlamına gelen Petronium kentinin adı, zamanla Bodrum olarak tarihe geçmiş ve Büyük İskender'den Rodos Şövalyelerine, Roma-Bizans İmparatorluğuna, Selçuklulara, Rodos Şövalyelerine ve Kanuni Sultan Süleyman'a kadar bütün medeniyetler bu çevrede iz bırakmışlardır.

Bodrum'da ünlü krallar, kraliçeler, büyük harpler yapmışlar, büyük aşklar yaşamışlardır. Tarihçi Herodot M.Ö. 490'da burada doğmuştur. Turgut Reis, Neyzen Tevfik de buralıdır. Evliya Çelebi her yeri olduğu gibi buraları da gezip görmüş, kendine göre yöreyi ve zamanı dile getirmiştir. 1925

yılında Bodrum'a mecburen yerleşen ünlü yazar Halikarnas Balıkcısı Cevat Şakir Kabaağaçlı, kasaba ve köylerini her yönüyle inceleyerek tanıtıcı eserler bırakmıştır. Adeta Bodrum'la birlikte anıtlaşmıştır.

Bodrum şimdi yazarların, çizerlerin ve araştırmacıların yeri haline gelmiştir. Güzel iklimi içinde dinlenmek ve dilediği gibi yaşamak isteyenlerin kasabası olmuştur.

Bu kadar güzelliklerin bir araya geldiği tarihi Bodrum kasabasında, bizleri yakından ilgilendiren bir konu, 97 numaralı Bodrum Muh.L.sının kurulup çalışmalara başlamasıdır. Bizim tarihimizde Bodrum Muh. L.sı, yurdumuzda ilk defa bir ilçe'de yaz-kış kardeşlerin toplandığı bir Loca olarak yerini almıştır.

Bodrum Muh.L.nın kuruluş çalışmaları, İzmir Vadisinde 1991 yılında başlamıştır. 32 kardeşimizin kurucusu olduğu Muh.L.nın kuruluş Berat'ı 6 Temmuz 1991'de verilmiş ve açılışı 4 Ekim 1991 tarihinde İzmir Şubemiz Lokalinde yapılmıştır.

Bodrum Muh.L.sının geçici mabedi olarak Bodrum'da Flora Otelinin bir salonu düzenlenip tahsis edilmiştir. Bü.Üs.En.Muh.Can ARPAÇ kardeşimizin tasvipleriyle Bü.Sekreter'imiz Oryal GÜVENTÜRK kardeşimizin 21 Nisan 1992 tarihli Tamimi bütün Localara ve kardeşlere duyurulmuştur.

"Üstadı Muhterem ve Aziz Kardeşler,

Bodrum mabedinin çalışmalarına tahsis töreni 9 Mayıs 1992 Cumartesi günü saat 18.30'da

Bü.Üs.En.Muh. Can ARPAÇ

Bü.Üs.Temsilcisi

P.Muh.Tuncay KESİM

ve

Bü.Üs.Temsilcisi

P.Muh.

Bekir TANTÜRK

kardeşler tarafından yapılacaktır. Yeni Mabedimizin insanlar ve insanlık için yapılacak çalışmalarda hepimize bir mutluluk yuvası olmasını dilerim. Kardeşçe sevgi ve saygılarımla."

„Yurdumuzun dört bir yanından bu önemli ve anlamlı merasim için 140 Kardeşimiz ve hemşiremiz bir araya gelmiştir. Aynı gün Bü. Grevliler Kurulu da Bodrum'da yılın ilk toplantısını yaparak Türk Masonluğu için olumlu kararlar almışlardır.

Ritüellerimiz ve geleneklerimiz gereğince Bodrum Mabedinin çalışmalarına tahsis töreni Bü. Üs. En. Muh. Can ARPAÇ ve iki Bü. Üs. Temsilcimiz P.Muh. Tuncay KESİM ve P.Muh. Bekir TANTÜRK ile Bü. Görevliler ve yönlerdeki Kardeşlerle birlikte anlamlı bir biçimde yapılarak, Mabed, Üs.Muh. Orhan UYAR, görevliler ve kardeşlerine tahsis edilmiştir.

Başta Bü.Üs.En.Muh. Can ARPAÇ ve hemşiremiz olmak üzere

Bü.Görevliler ve hemşireleri, Bodrum Locası, Üs.Muh.i Orhan UÇAR kardeşimiz ve hemşireleri, yeni Locanın bütün görevlileri ve hemşireleri ile İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa ve Adana'dan gelen misafir kardeşlerimiz ile hemşireleri otelin geniş salonunda yorucu günün sonunda akşam yemeğinde bir araya gelmişlerdir. Anlamalı ko-

nuşmalar ve günün anısına Bodrum Locası Üs.Muh.ine sunulan armağanlar, tahsis törenine ayrı bir renk katmıştır.

Yeni Bodrum Locasının görevlilerini ve yönlerdeki kardeşlerini kutlar, Masonluk camiasında başarılı çalışmalar yapmalarını dileriz.

Bodrum Locası açılış münasebetiyle Bü. Hâ. P. Muh.

Reşit Ata K.'imizin yaptığı konuşma

Büyük Üstadım, Sevgili Kardeşlerim,

Masonların sayısı arttıkça yahut Masonluk yeni kentlere yayıldıkça, çalışacak yere ihtiyaç doğar.

Bu ihtiyaç bize yeni Mabel'ler tesis ettirir.

Mesleğimizin yayılması ve meslektaşlarımızın sayısının sağlıklı şekilde artması arzulanan bir şey olduğuna göre, çalışmalarında başarılı adımlar atmış ve hedefine doğru ilerleyen kişiler olarak, Türkiye Büyük Locası'nın bütün üyeleri yeni Mabelimizle gurur duymalıdırlar.

İnsanlar uğruna çalışan Masonluğun hizmetine bugün yeni bir Mabel verdik. Ama hiç de kolay olmadı; Mabelin inşasında çalışan işçiler, onu haricilere karşı korumakla görevliydi ve kapıyı herkese açmamakta kararlıydılar. İçeri girmek isteyenlerin "Bu Mabeli Evrenin Ulu Mimarı'nın yüce şanına ithaf etmek, fazilet ve hakikatı yaymak maksadıyla geldiklerini ve Büyük Locanın koruduğu Hakikat Nuru'nu getirdiklerini" anlatmaları gerekti. Bu sembolik imtihanı yapanları da, geçenleri de kutlamalı ve en önemlisi, aynı görevlerin her an hepimizi beklediğini unutmamalıyız.

En büyük ibadet, çalışmaktır. Yeni Mabelimizde çalışacak Kardeşlerin yüreklerindeki sevginin nuru aramak için gelecek haricileri ısıtmasını, Ebedi Hakikat Nuru'nun yolumuzu aydınlatmasını, Evrenin Ulu Mimarı'nın bizlerden yardımını esirgememesini diliyorum, Büyük Üstadım ve Sevgili Kardeşlerim.

Bodrum, 9 Mayıs 1992

Reşit ATA
Bü. Hat.

KOMİSYONLAR

RİTÜEL KOMİTESİ

Asil Üyeler

Başkan : Reşit ATA
Üye : Bülent ÇETİNOR
Üye : Celil LAYIKTEZ
Üye : Tanju KORAY
Üye : Şinasi AFACAN

Yardımcı Üyeler

Üye : Tamer AYAN
Üye : Rıdvan KARTAL

KÜLTÜR KOMİTESİ

Başkan : Can ARPAÇ
Üye : Yusuf NOMAL
Üye : Tuncay KESİM
Üye : Bekir TANTÜRK

EĞİTİM VE ÖĞRETİM LOCASI

İstanbul

Başkan : Tunç TİMURKAN
Başkan Y. : Ünal GÖKTUNCA

Ankara

Başkan : Tuncay KESİM
Başkan Y. : Kamuran GÜRAKAN

İzmir

Başkan : Murat GOMEL
Başkan Y. : Hüseyin Dilek AKARLI

MALİ İŞLER KOMİTESİ

Başkan : Suat AGAGİL
Üye : Çınar ŞAHENK
Üye : Ahmet Akkan AKAR
Üye : Doğan MERTAN
Üye : Baki SODAN

TEŞKİLATLANDIRMA KOMİSYONU

Başkan : Reşit ATA
Üye : Çınar ŞAHENK
Üye : Mustafa Osman DEMİR

SAĞLIK KOMİSYONU

Sahir AKEV
Ahmet AKKAN
Bernar ŞER
Leon KURİEL
Bülent ONMAN
Sinan ONSUN
Durmuş SEVİNÇ

KANUN TÜZÜKLER VE HUKUK RİTÜEL KOMİTESİ

Asil Üyeler

Başkan : Reşit ATA
Üye : Bülent ÇETİNOR
Üye : Gürkan AKTOLUÇ
Üye : Önder ÖZTÜREL
Üye : Zafer KURAL

Yardımcı Üyeler

Üye : Rıdvan KARTAL
Üye : Algun ÇİFTER
Üye : Leon Levi ÇOŞKUN

MİMAR SİNAN LOCASI

Üs.: Muh.: : Cumhur FERMAN
I. Na.: : Faliş ERKSAN
II. Na.: : Celil LAYIKTEZ
Sek.: : Reşad UMUR
Hat.: : Cevad Memduh ALTAR

KİTAPLIK ARŞİV VE MÜZE KOMİTESİ

Başkan : Oryal GÜVENTÜRK
Üye : Celil LAYIKTEZ
Üye : Suha UMUR
Üye : Nüvit ARICAN
Üye : İsmail İŞMEN

YABANCI OBEDİYANSLARLA İLİŞKİLER KOMİTESİ

Başkan : Oryal GÜVENTÜRK
Üye : Celil LAYIKTEZ
Üye : Haluk BİTEK
Üye : Melih SARTER
Üye : Mehmet Fuat AKEV

YARDIM İŞLERİ KOMİTESİ

Başkan : Cavit YENİCİOĞLU
Üye : Ethem Sena ÇINAR

SOSYAL AKTİVİTE VE MASONLUĞU TANITMA KOMİSYONU

Başkan : Ahmet KURTARAN
Üye : Önder ÖZTÜREL

İNŞAAT EMLAK KOMİTESİ

Yusuf NOMAL
Aktan OKAN
Erkan ÇELİKKOL

SEVENLER Muhterem Locası insan sevgisinin DOĞA sevgisinden başladığının bilinci içerisinde 1989 yılında İstanbul Kemerburgaz'da bir SEVENLER korusu yaratma çabasına girmiş ve 1.500 adet çam dikerek DOĞA SEVGİSİ'nin gerçek bir örneğini ortaya koymuştur.

Bu koruyu yaratmak için evvelâ 1.500 çam fidesinin temini cihetine gidilmiş ve bir pazar günü tüm SEVENLER, hemşireleri ve evlâtlarıyla bu ağaç dikimini gerçekleştirmişlerdir.

Zaman zaman bu SEVENLER korusu bakım için ziyaret edilmiş ve en

son 1992 yılının bir Mayıs pazarında gene tüm SEVENLER ailesi SEVENLER korusuna giderek çapa ve yabancı ot sökme hizmetlerini severek yapmışlardır.

1989'da dikilen 10 cm. boyundaki fidelerin 90-100 cm. boyuna gelişlerini, yetişmekte olan bir evlâdı seyretmenin haz ve gururunu yaşamışlardır.

Evrenin Ulu Mimarı kimseden DOĞA ve İNSAN SEVGİSİ'ni esirgemesin.

Fransa Bü. L.'sının Erzincan felaketzedelerine yardım amacıyla gönderdiği 10.000 FF tutarındaki çek vilayet kanalıyla ilgili komiteye intikal ettirilmiştir.

İSKOÇYA BÜ. ÜS. NİN GANA ZİYARETİ GÜNLÜĞÜ

(9-14 Ekim 1991)

Çarşamba, 9 Ekim

Bü. Sekreterle ben, gecikmiş Gana ziyaretini için yola koyulduk ve bir yılda ikinci kez Bölge Bü.Üs.1 tarafından karşılandık. Geçen gelişimizde Bö.Bü.Üs. Victor Owusu Kardeşimizdi, bu defa, yeni seçilen Dr. Kofi Dsane Selby K.imizdi. Akşam üzeri, yemekte değişik Masonik konularda, gayri resmi olarak, müzakerede bulunduk.

Perşembe, 10 Ekim

Achimoto Masonik Mabedini gezdik ve orada kardeşlerle tanıştık. Peşinden bizleri Aburi Botanik Bahçelerine götürdüler. Daha sonra, Odwira Kültür Festivaline katıldık. Orada, Gana Bölge İskoç Samariten Vakfı Başkanı Şef Nana Wereko Ampem II'nin misafiri olduk. Öğle vakti, fevkalade sıcak küçük bir odaya alındık ve gelişimiz konuşan davullarla (tamtam) -belki de bağırarak davullar demek daha doğru olurdu- halka duyuruldu. Protokol icabı olarak Şef'in

önünde dans etmemiz gerekiyordu. Bölge Bü. Sek. Twum Bofo K. ritüelin bu kısmını adımıza icra ederek bizi ra-

Bü.Üs.: SIR GREGOR MAC GREGOR
of MACGREGOR

hatlattı. Olaydan önce kendisine "Chum" lakabını takmıştık, şimdi ise bu lakabın kesinleştiğini söyleyebiliriz. Daha sonra, Ana Kraliçe de dahil olmak üzere, Şef'in kalabalık ailesi ile tanıştık, birbirimize Üs. Muh. çekiçleri verdik, ayrıca tarafımıza işlemeli bir Bü. Üs. koltuğu hediye ettiler; nihayet Johnie Walker veya dünya gezgini Coca Cola seçenekleri ile susuzluğumuzu giderebildik. Şef'in bahçesinde, akşam yemeğini takiben ertesi gün olacak İs'ad merasiminin provasını yaptık.

Cuma, 17 Ekim

Volta Nehri üzerinde Akosombo Hidro Elektrik projesini gezmek üzere sabah erken kalktık. Barajın inşaatı tüm İskoçya'dan büyük bir göl oluşturmuş, ancak 80.000 köylünün de köylerini terk etmeleri gerekmiş. Akşam üzere, Achimoto Masonik Mabe-dinde, 1604 sayılı Koforidua Locası Üs. Muh. Samuel K. Apea K.'in İs'ad merasimine katıldık.

Cumartesi, 12 Ekim

Bölge Bü. Üs. Dr. Kofi Dsane Selby'nin ve diğer Bü. Görevlilerin İs'adı Ahimoto Okulu, Toplantı Salonunda, programa göre de saat 10'da "Ten of the Clock" olacaktı. Ancak, hava çok sıcaktı. Törene katılmak üzere 400'den fazla K.imiz gelmişti. Air Conditionning olmadığından ve dış kapılar da havalandırma maksadıyla açık bırakıldıklarından, tüm kapıların korumada olduklarının kontrolü gecikti ve Bü. Üs.'in merasimi küçük bir gecikme ile başlatması kaçınılmaz olmuştu. İs'ad merasiminden sonra fotoğraflar çekildi ve ziyafet ile şerefe

kadeh kaldırmak için (tost) Akra'ya, Kwame Nkrumah Konferans Merkezine gittik.

Pazar, 13 Ekim

Dört saatlik bir kara yolculuğundan sonra Kumasi'de, gayri resmi olarak, Bölge K.leri ile tanıştık ve Devlet Başkanı, eylemli Shantaheni ile Ashantaheni'nin oğlu bizi kabul ettiler.

Dr. Dsane Selby K.i Bölge Büyük Üstadı olarak İs'ad etmek güzel bir olaydı ve eğer daha önceki programımıza uyarak Ocak ayında Gana'ya gitmiş olsaydık, bu fırsat elimize geçemeyecekti. Olağanüstü hüs-n-ü kabul gördük ve İskoç Masonluğunun ehliyetli ellere teslim edilmiş olduğunu tesbit ettik.

Kaynak: İskoçya Bü. L.sı yıllığı, Edinburgh 1992.

İSPANYA

İspanya Büyük Locasına bağlı Aragon ve Euskadi Bölge Büyük Locası, Saragosa'da, Piedra Manastırı'ndan, 26-28 Haziran 1992 tarihlerinde bir dünya mason kardeşliği sempozyumunu organize ettiler. Türk masonlarının da davetli oldukları bu sempozyumda, muhtelif obediyanların kullandıkları İngilizce, Fransızca ve İspanyolca ritüel metinleri ile diğer fonksiyonların karşılaştırılması gündem maddelerini oluşturuyordu.

KARDEŞLERİMİZDEN HABERLER

İspanya'dan: Luis Garcia de Albo, 56 yaşında emekli denizci ve öğretmen, Valencia'da 28 No.lu SAN JUAN DE ESPANA Locası Kardeşimiz, kültürel yazışma, pul, kartpostal, kitap, magazin (eski ve yeni) değiş tokuşu yapmak, ayrıca da kiloyla eski pul satın almak istiyor. Adresi:

Apartado de Correos 335
46160 LLIRIA (VALENCIA)
İSPANYA

* * *

SADİ ARAL K.imiz Türkiye Bü. L.nı temsilen İngiltere Bü. L.nın görkemli 275. yıl merasimlerine katıldı.

Robert T. Sime K., Türkiye Büyük Locasının İskoçya Büyük Locası

tarafından 29 Nisan 1965 tarihinde tahsis edilmesinde Sadi Aral K.imizin unutulmaz gayretini hatırlatarak, 28 Şubat 1992'de kendisine yazdığı mektupta bu konuda İskoçya'da sık sık konferanslar verdiğini yazmaktadır. Olayların ileride unutulmaması için Sime K., mektubuna olayların kronolojik gelişimini, Türkiye Bü. L.nın önce tanınmasında sonra da tahsisinde emeği geçmiş İskoçyalı ve Türk K.lerin isimlerini, kısa öz geçmişleri ile birlikte üç ayrı liste olarak mektubuna eklemektedir.

(Not: Bu çalışma Mimar Sinan dergimizde yayınlanacaktır)

RUŞEN DORA

	MALA	DİRENÇ	EVİRİM	AYDINLANMA	KURAM	BURSA	ADANA	ANKARA	İZMİR	İSTANBUL	3 YIL	4 YIL	5 YIL	6 YIL	7 YIL
BİRİNCİ Lo.:															
İKİNCİ Lo.:															
ÜÇÜNCÜ Lo.:															
DÖRDÜNCÜ Lo.:															
BEŞİNCİ Lo.:															
3 YIL															
4 YIL															
5 YIL															
6 YIL															
7 YIL															
BURSA															
ADANA															
ANKARA															
İZMİR															
İSTANBUL															

SIRA	LO.:	ŞEHİR	SÜRE

Tarık Erdem K mesleği gereği çalışma hayatını beş değişik şehirde sürdürdüğü için masonik yaşamında gözünü açtığı Lo.: dan başka dört ayrı şehirdeki dört ayrı Lo.: 'da sürdürmüştür.

Lütfen aşağıdaki ip uçlarını değerlendirerek Tarık Erdem K.: 'in sırası ile hangi Lo.: 'ların üyeliklerinde bulunduğunu, bu Lo.: 'ların hangi şehirlerde bulunduğunu ve Tarık K.: 'in sözü geçen Lo.'larda hangi sürelerde çalıştığını bulabilirmisiniz.

- 1- Tarık K.: 'in dördüncü Lo.: 'sının adı "DİRENÇ" ti. Bu Lo.: 'da bir önceki ve bir sonraki Lo.: 'lardan daha az çalıştı.
- 2- Tarık K.: 'in en uzun süre bulunduğu Lo.: 'nın adı "AYDINLANMA" idi ve bu Lo.: Ankara'da değildi.
- 3- Tarık K.: İZMİRDE "MALA" Lo.: 'sında idi ve bu Lo.: 'daki çalışması beş yıldan az sürdü
- 4- Tarık K.: 'in bir sonraki Lo.: 'sının kurucuları arasına katılana kadar İstanbul' daki Lo.: 'sında beş yıl çalıştı.
- 5- Tarık K.: 'in ikinci Lo.: 'sı Ankarada idi.
- 6- Tarık K.: 'in Bursa'daki Lo.: 'sında bulunduğu süre Evrim Lo.: 'sındakinden bir yıl daha kısa idi.

